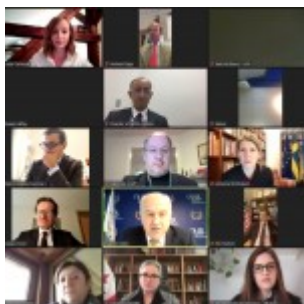

Communiqué Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira*

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council – PIC) sastali su se putem video-veze 1. i 2. prosinca 2020. godine kako bi razmotrili stanje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir, koji i dalje predstavlja temelj za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH). Upravni odbor PIC-a podsjetio je sve strane na njihovu obvezu da u potpunosti poštuju Mirovni sporazum, sve njegove anekse i odluke visokog predstavnika. Upravni odbor još jednom je potvrdio svoje neupitno opredjeljenje za teritorijalni integritet i temeljnu strukturu BiH kao jedinstvene i suverene države, koja se sastoji od dva entiteta. Upravni odbor je ponovio da entiteti nemaju pravo na odcjepljenje od BiH i da oni pravno postoje samo na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor je podsjetio vlasti u BiH da je Ustav BiH sastavni dio Općeg okvirnog sporazuma za mir i da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obvezujuće i moraju se provoditi. Upravni odbor još jednom je potvrdio svoju punu potporu visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provedbi njegovog mandata u skladu sa Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, što ostaje nepromijenjeno. Upravni odbor je podvukao da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir. Naglasio je potrebu za punom provedbom programa 5+2, što je i dalje uvjet za zatvaranje Ureda visokog predstavnika.

Upravni odbor PIC-a obilježio je 25. obljetnicu Općeg okvirnog sporazuma za mir, parafiranog u Daytonu, 21. studenoga 1995. godine, a potpisanog u Parizu, 14. prosinca 1995. godine, i pozdravio je 25 godina trajnog mira u BiH, te je pozvao sve strane da nastave zajednički raditi kako bi osigurali održivu i prosperitetnu budućnost. Upravni odbor PIC-a naglasio je da su vrijednosti vladavine prava i poštivanja ljudskih prava ugrađene u Opći okvirni sporazum za mir i dalje od najvećeg značaja za budućnost BiH i dugotrajnu regionalnu stabilnost.

Upravni odbor PIC-a saslušao je izlaganja predsjednika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (SIP) i predstavnika Koalicije za slobodne i fer izbore „Pod lupom“ i pozdravio njihove ocjene u pogledu provedbe i rezultata lokalnih izbora održanih 15. studenoga u BiH, koji su se uglavnom odvijali u mirnoj atmosferi. Upravni odbor PIC-a čestitao je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH na organiziranju izbora, a Koaliciji „Pod lupom“ na provedbi opsežnih promatračkih aktivnosti u vanrednim okolnostima prouzročenim pandemijom covid-19. Upravni odbor PIC-a također je uputio čestitke izabranim kandidatima i pozvao na što skoriju provedbu izbornih rezultata, nakon njihove verifikacije. Na kraju, Upravni odbor PIC-a čestitao je građanima BiH što su iskoristili svoje biračko pravo.

Upravni odbor PIC-a pohvalio je usvajanje amandmana, u srpnju ove godine, kojima je omogućeno održavanje izbora u gradu Mostaru, planiranih za 20. prosinca 2020. godine, i pozvao je političke stranke i neovisne kandidate da ovim izborima pristupe s programima okrenutim prema budućnosti u namjeri da ujedine građane i osiguraju značajna poboljšanja u funkcioniranju gradske uprave i pružanju usluga građanima. Upravni odbor PIC-a apelira na sve građane Mostara da izađu na izbore, pridržavajući se epidemioloških mjera, i poziva izabrane vijećnike čiji će mandat biti potvrđen nakon izbora da ne gube vrijeme nego da što prije sazovu novo gradsko vijeće i izaberu novoga gradonačelnika.

U pogledu izbora općenito, Upravni odbor PIC-a podsjetio je na dugogodišnju obvezu da se provedu preporuke OSCE-ovog Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) i Skupine država protiv korupcije (GRECO) čiji je cilj poboljšanje izbornog procesa. Slabosti koje posebno omogućavaju manipulaciju registracijom birača izvan zemlje moraju se žurno razmotriti i riješiti, a navodi o prijevarama moraju se istražiti.

Upravni odbor PIC-a također je saslušao izlaganja na temu pomirenja koja su predstavili „TRIAL International BiH“ i bivši posebni izvjestitelj UN-a za promicanje istine, pravde, reparacije i jamstva neponavljanja. Nedostatak bilo kakvog smislenog procesa s tim ciljem u BiH onemogućava zemlju da ostvari svoj stvarni potencijal. Upravni odbor PIC-a ponovio je poruke govornika sa 25. komemoracije posvećene genocidu u Srebrenici u srpnju i pozvao političke lidere da se uključe u dijalog i poduzmu konkretne korake koji vode istinskom pomirenju svih naroda. S tim u vezi, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je nedavno usvajanje revidirane Nacionalne strategije za ratne zločine i pozitivan odjek zajedničke izjave Predsjedništva BiH povodom 25. obljetnice Daytonskog sporazuma, u kojoj je naglašen značaj jačanja pomirenja, mira i međusobnog poštivanja. Upravni odbor PIC-a pozvao je političke lidere da ispune obećanje i javno odaju počast svim žrtvama rata i jednom zauvijek prekinu retoriku koja bi osujetila napore na pomirenju, uključujući veličanje ratnih zločinaca, poricanje genocida i povijesni revizionizam.

Upravni odbor PIC-a pozvao je bh. vlasti da odlučno krenu ka reformama koje se odnose na vladavinu prava i borbu protiv korupcije, koje su ključni dio procesa pristupanja EU. Upravni odbor PIC-a naglasio je da su pravosudne reforme ključni prioritet i izrazio opredijeljenost da pomogne bh. vlastima u tom pogledu. Upravni odbor PIC-a posebno je naglasio potrebu za izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću (VSTV) radi uspostave temeljitog postupka

provjere imovine sa ciljem boljeg rješavanja sukoba interesa i drugih pitanja povezanih s integritetom, jačanja neovisnosti, integriteta i odgovornosti sudaca, tužitelja i članova VSTV-a, te da bi se omogućio pravni lijek protiv odluka VSTV-a. Upravni odbor PIC-a primio je k znanju odluku članova VSTV-a da se očituju povodom nedavnih dešavanja i potiče ih da poduzmu odgovarajući korak kojim će se povratiti povjerenje u tu instituciju.

Upravni odbor PIC-a pozvao je vlasti, odnosno političke i institucionalne lidere BiH, da se bez daljnjeg odlaganja pozabave sljedećim prioritetima:

- Usvojiti i provesti akcijski plan za 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Europskog povjerenstva.
- Poboljšati koordinaciju i suradnju među svim razinama vlasti u BiH na suzbijanju pandemije covid-19 i ublažavanju njenih socioekonomskih posljedica, te povećati kapacitete za testiranje i praćenje kontakata kako bi se usporilo širenje virusa i poravnala krivulja u smislu njegovog utjecaja na zdravstvene sustave.
- Postići sporazum o izbornoj reformi kojim će se uzeti u obzir odluke Ustavnog suda BiH te odluka iz predmeta Sejdić-Finci i srodne odluke Europskog suda za ljudska prava, koje još uvijek nisu provedene, neke i više od deset godina. U procesu izborne reforme, suzdržati se od poduzimanja zakonodavnih ili političkih koraka koji bi otežali provedbe presuda Europskog suda.
- Poduzeti konkretne korake počevši od najviših političkih razina ka pomirenju u BiH, uključujući zajedničke komemoracije.
- Imenovati novu vladu Federacije, kao i vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona i Kantona 10, koje još uvijek nisu imenovane, dok umjesto njih i dalje rade vlade iz prethodnih mandata, više od dvije godine nakon općih izbora održanih u listopadu 2018., te popuniti upražnjene pozicije na svim razinama, uključujući i

članove Ustavnoga suda Federacije te ključnih institucija na državnoj razini.

- Osigurati učinkovitu suradnju između svih razina vlasti u BiH i osigurati dostatne resurse za upravljanje migracijama i sigurnosti granica kao isključivom nadležnošću države, te osigurati pravičnu podjelu odgovornosti za humanitarni smještaj migranata i azilanata u cijeloj zemlji. U skladu s međunarodnim pravom, moraju se ukinuti restriktivne mjere koje proizvoljno ograničavaju kretanje migranata.

Sljedeći sastanak Vijeća za provedbu mira održat će se 1-2. lipnja 2021.

*Ruska Federacija se ne slaže s ovim communiquéom.